

SIKKERHETSDATABLAD
St. Astier NHL5
grundingsmørtel 0-4 mm 1:1,5 /
NHL5 mørtel 0-4mm 1:2 / 0-2mm
1:2 og 0-1mm 1:2,5. St. Astier
NHL3.5 grundingsmørtel 0-4
mm 1:1,5 / NHL3.5 mørtel 0-
4mm 1:2 / 0-2mm 1:2 og 0-1 mm
1:2,5

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

Utgitt dato 10.02.2016

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn St. Astier NHL5 grundingsmørtel 0-4 mm 1:1,5 / NHL5 mørtel 0-4mm 1:2 / 0-2mm 1:2 og 0-1mm 1:2,5. St. Astier NHL3.5 grundingsmørtel 0-4 mm 1:1,5 / NHL3.5 mørtel 0-4mm 1:2 / 0-2mm 1:2 og 0-1 mm 1:2,5

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Produktgruppe Mørtel.
Kjemikaliets bruksområde Mørtel for innvendig og utvendig murverk av teglstein, lettbetongblokker, betong, poreblokker og tegl. Både nye og antikvariske bygninger.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Etterfølgende bruker

Firmanavn Einar Stange AS
Postadresse Professor Birkelands vei 31
Postnr. 1081
Poststed Oslo
Land Norge
Telefon +47 2237 0950
E-post post@einarstange.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Giftinformasjonen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC)	Skin Irrit. 2; H315
No 1272/2008 [CLP/GHS]	Eye Dam. 1; H318
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Irriterer huden. Gir alvorlig øyeskade.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Kjemisk Hydraulisk Kalk:5 - 15 %, Kalsiumhydroksid:1 - 3 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

2.3 Andre farer

PBT / vPvB	PBT-/vPvB-vurdering ikke utført.
Helseeffekt	Det inngår stoffer som har tiltaks-/grenseverdi som er angitt med K (kreftfremkallende).

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Kjemisk Hydraulisk Kalk	CAS-nr.: 85117-09-5 EC-nr.: 285-561-1	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE3; H335	5 - 15 %
Kalsiumhydroksid	CAS-nr.: 1305-62-0 EC-nr.: 215-137-3	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE3; H335	1 - 3 %
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Sørg for frisk luft, varme og ro, helst i behagelig halvsittende stilling.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Hvis irritasjonen vedvarer, kontakt lege. Ikke bruk løsemidler for å rengjøre huden.
Øyekontakt	Skyll straks med mye vann. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Fortsett å skylle i 30 minutter. Anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Transport til lege. Fortsett skyllingen under transporten.
Svelging	Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Gi aldri væske til en bevisstløs person. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Hudkontakt: Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet.
--------------------------------	--

Øyekontakt: Fare for alvorlig øyeskade. Symptomer som rennende øyne og svie kan forekomme.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon

Ingen spesiell, se avsnitt 4.1. Ingen spesifikk informasjon fra produsent.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Passende brannslukningsmidler

Velges i forhold til omgivende brann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer

Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig. Kjemikaliet er ikke brennbart.

Farlige forbrenningsprodukter

Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbonmonoksid (CO). Metalloksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.

Annen informasjon

Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Spill samles opp mekanisk. Fukt søl/spill med vann eller tildekk med våt sand. Samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall i henhold til avsnitt 13.

Opprydding

Vask den forurensede overflaten med rengjøringsmidler og vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se også avsnitt 8 og 13.

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Arbeidsforhold tilrettelegges slik at direkte kontakt unngås. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.

Beskyttende tiltak

Råd om generell yrkeshygiene

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Annen informasjon

Oppbevares utilgjengelig for barn.

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrom og beholdere

Oppbevares bare i originalbeholder eller i samme material som i originalbeholder.

Råd angående samlagring

Lagres adskilt fra: Sterke reduksjonsmidler. Sterke oksidasjonsmidler. Sterke syrer. Sterke baser.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametere

Tiltaks- og grenseverdier

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Kalsiumhydroksid	CAS-nr.: 1305-62-0 EC-nr.: 215-137-3	8 t.: 5 mg/m ³	2010
Amorf silisiumdioksid, respirabelt støv		8 t.: 1,5 mg/m ³	2009
alfa-kvarts totalstøv	CAS-nr.: 14808-60-7 EC-nr.: 238-878-4	8 t.: 0,3 mg/m ³ K, 7	
alfa-kvarts, respirabelt støv	CAS-nr.: 14808-60-7 EC-nr.: 238-878-4	8 t.: 0,1 mg/m ³ K	
Tridymitt, totalstøv	CAS-nr.: 15468-32-3	8 t.: 0,15 mg/m ³ K Kreft	2007
Tridymitt, respirabelt støv	CAS-nr.: 15468-32-3	8 t.: 0,05 mg/m ³ K Kreft	2007
Kristobalitt, totalstøv	CAS-nr.: 14464-46-1 EC-nr.: 238-455-4	8 t.: 0,15 mg/m ³ K Kreft	2007
Kristobalitt, respirabelt støv	CAS-nr.: 14464-46-1 EC-nr.: 238-455-4	8 t.: 0,05 mg/m ³ K Kreft	2007
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 t.: 5 mg/m ³	
Sjenerende støv, totalstøv		8 t.: 10 mg/m ³	2010

Annen informasjon om grenseverdier

Referanser (lover/forskrifter):
 FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2015-06-26 nr 799).
 Forklaring av anmerkningene:
 K = Kreftfremkallende stoffer
 Det inngår mindre enn 1 % respirabel kvarts i produktet.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon.
 Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Ved støvende arbeid: Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv, må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P2).

Håndvern

Håndvern

Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i kjemikaliet og kjente

Egnede hansker	hanskeguider. Hansketykkelse må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid.
Referanser til relevante standarder	Nitrilgummi. Naturgummi, neopren eller PVC. NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder).
Gjennomtrengningstid	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.
Tykkelsen av hanskemateriale	Ingen spesifikk informasjon fra produsent.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern	Bruk tetsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.
Referanser til relevante standarder	NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern	Benytt hensiktsmessige verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt. Bruk støvler (buksene utenpå støvlene).
----------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn. Se også avsnitt 12.
---------------------------------	---

Annen informasjon

Annen informasjon	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen. Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.
-------------------	--

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver.
Farge	Grå.
Lukt	Luktfri.
Kommentarer, Luktgrense	Ikke kjent.
Kommentarer, pH (bruksløsning)	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Kokepunkt / kokepunktintervall	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Flammepunkt	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Fordampningshastighet	Ikke angitt av produsenten.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke angitt av produsenten.
Kommentarer, Eksplosjonsgrense	Ikke kjent.
Kommentarer, Damptrykk	Ikke relevant.
Kommentarer, Damptetthet	Ikke relevant.
Kommentarer, Relativ tetthet	Se tetthet.
Tetthet	Verdi: 1,8 - 2,1 g/cm ³
Kommentarer, Bulktetthet	Ikke kjent.
Løselighet i vann	Uløselig.
Kommentarer, Fordelingskoeffisient: n-oktanol / vann	Ikke kjent.
Kommentarer, Selvantennelighet	Ikke relevant.
Kommentarer, Viskositet	Ikke relevant.
Eksplosive egenskaper	Ikke angitt av produsenten.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Ingen ytterligere informasjon er tilgjengelig.
-------------	--

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet Ingen reaktivitetsfare.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5).

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås Ingen kjente.

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås Sterke reduksjonsmidler. Sterke oksidasjonsmidler. Sterke syrer. Sterke baser.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Farlige spaltningsprodukter Ingen farlige spaltningsprodukter.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologisk informasjon

LD50 oral **Verdi:** 7340 mg/kg
Forsøksdyreart: rotte
Kommentarer: Kalsiumhydroksid CAS-nr.: 1305-62-0

LD50 oral **Verdi:** 7300 mg/kg
Forsøksdyreart: mur
Kommentarer: Kalsiumhydroksid CAS-nr.: 1305-62-0

Akutt toksisitet estimatet for blanding

Vurdering av akutt toksisitet Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke klassifisering anses for å være oppfylt.

Potensielle akutte effekter

Innånding Innånding av støv kan irritere luftveiene og gi bronkittsymptomer.
Hudkontakt Irriterer huden. Kan gi rødhet, svie og kløe.
Øyekontakt Fare for alvorlig øyeskade. Symptomer som rennende øyne og svie kan forekomme.

Svelging Ikke sannsynlig på grunn av produktets form. Stoffet virker irriterende på slimhinnen og kan eventuelt gi magesmerter ved svelging.

Irritasjon Irriterer huden.
Etsende Gir alvorlige skader på øyne.
Aspirasjonsfare Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Forsinket / Repeterende

Allergi Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Spesifikke målorgantoksisitet - enkelt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Spesifikke målorgantoksisitet - gjentatt eksponering Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Kreftfremkallende, mutagene og reproduksjonstoksiske

Kreft Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

Arvestoffskader Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett

Reproduksjonsskader	å være oppfylt.
	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Akutt akvatisk, fisk	Verdi: ~ 33,9 mg/l Testmetode: LC50 Varighet: 96 h Test referanse: Kalsiumhydroksid CAS-nr.: 1305-62-0.
----------------------	--

Annen økotoksikologisk informasjon, krepsdyr	Akutt akvatisk, Krepsdyr EC50: 96 timer Verdi: 158 mg/l Art: Crustacean
--	--

Økotoksisitet	Gyldig for: Kalsiumhydroksid CAS-nr.: 1305-62-0. Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
---------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet	Der finnes ingen data om produktets nedbrytbarhet. Kjemikaliet inneholder uorganiske forbindelser som ikke er bionedbrytbare.
-----------------------------	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumulasjonspotensial	Forventes ikke å bioakkumulere.
---------------------------	---------------------------------

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Uløselig i vann. Synker i vann.
-----------	---------------------------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	PBT-vurdering ikke utført.
vPvB vurderingsresultat	vPvB-vurdering ikke utført.

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Nei
Avfallskode EAL	EAL: 06 02 01 kalsiumhydroksid
NORSAS	7132 Brent kalk

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

Kommentar	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler.
-----------	---

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentar	Ikke relevant.
-----------	----------------

14.4. Emballasjegruppe

Kommentar Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Kommentar Ikke relevant.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Referanser (Lover/Forskrifter) Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.
Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.
Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.
FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Kvitteringsnr. fra Produktregisteret 602814

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er Nei

gjennomført

CSR kreves

Nei

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.

Klassifisering i henhold til CLP (EC) Skin Irrit. 2; H315;

No 1272/2008 [CLP/GHS] Eye Dam. 1; H318;

Liste over relevante H-setninger (i H318 Gir alvorlig øyeskade.

avsnitt 2 og 3). H315 Irriterer huden.

H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.

Brukte forkortelser og akronymer PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)

vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende

EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)

ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road

RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail

IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code

ICAO: The International Civil Aviation Organisation

IATA: The International Air Transport Association

Viktigste kilder ved utarbeidelsen av Sikkerhetsdatabladet (ikke norske) Sikkerhetsdatablad fra leverandør datert: 07.08.2014

Opplysninger som er nye, slettet eller revidert Nytt sikkerhetsdatablad

Kvalitetssikring av informasjonen Dette sikkerhetsdatablad er kvalitetskontrollert av Teknologisk Institutt as, som er sertifisert iht. ISO 9001:2008.

Versjon

1

Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad

Einar Stange AS

Utarbeidet av

Teknologisk Institutt as v/ Maria Andersen